

Doğan Hızlan

dhizlan@hurriyet.com.tr

Sanal dünyada Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü

19 Şubat 2015

TÜRK EDEBİYATININ zengin biyografi birikimi geniş bir yazar çalışmasıyla sanal dünyada okurlara sunuldu.

Biyografinin araştırmacılar için önemini belirtmeye gerek yok. Ayrıca biyografi geleneği, Osmanlı'dan bu yana bizde değerli çalışmalar yapılan türler arasındadır.

Özellikle Osmanlı dönemi, başta şair biyografileri olmak üzere, bilginler, devlet adamları, hattatlar ve musikişinaslardan çiçek yetiştiricilerine kadar, her konuda biyografik çalışmalar yapılmıştır.

Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü projesi, Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin desteğiyle 2013 yılının şubat ayında başlamıştı.

Sözlük'te 20. yüzyıla, ölüm tarihi 1920 yılına kadar olan Türk edebiyatının tüm şair ve yazarların biyografileri modern biyografi anlayışına göre yeniden yazılmış.

Proje, Prof. Dr. Mustafa İsen başkanlığında, Prof. Dr. Filiz Kılıç, Prof. Dr. İsmail Aksoyak, Prof. Dr. Öcal Oğuz, Prof. Dr. Mehmet Arslan, Prof. Dr. Fatma Sabiha Kutlar'ın editörlüğünde gerçekleştirildi.

Editör grubunun çalışma yöntemi şöyle:

Editörler önce madde başı olarak isimleri belirliyor, bu isimleri kategorilere ayırıyorlar. Aynı zamanda madde yazarları tarafından proje için hazırlanan maddelerin sunuma hazır hale getirilmesi noktasında yönlendirmelerde, müdahalelerde bulunabiliyorlar.

Şu anda bu projede 800 farklı madde yazarı bulunuyor. Projeyi biraz da rakamlarla tanıtalım: Şu an listeye kayıtlı 8 bin 410 ismin biyografisi var. Biyografide yer alanlar arasında şimdiye kadar tezkirelere girmemiş ama mecmualarda yer alan kişiler de yer almış.

Proje ile klasik edebiyat kadrosu yanında âşık ve tekke edebiyatına dahil edilecek isimleri de bu sözlükte bulabilirsiniz.

Projenin tamamlanmasından sonra İngilizce ve Rusçaya çevrilmesi de planlanıyor.

Sık sık bilgiler yenilenerek, yeni çalışmalar da sözlüğün içine girmekte.

Açıklama notundaki cümle önemli:

"Projenin başarısı, Tanzimat sonrası modern Türk edebiyatı, 20. yüzyıl halk edebiyatı ya da şair/yazarlar dışında başka meslek gruplarını da değerlendirecek biyografik çalışmaların yapılmasına da öncü olacaktır."

ÖRNEK olarak Bâkî maddesinden söz edebiliriz.

Önce ayrıntılı biçimde hayatı yer alıyor.

Nasıl biri olduğu, kişiliği üzerine de notlar var. Kişiliğine dair ilk cümle şöyle:

"Bâkî'nin nüktedan, hoşsohbet, neşeli ve rint meşrep biri olduğu kaynaklarda nakledilir." Hayatının yanında kişiliğine ait notlar, okurun onu tanıması açısından, bugünün anlayışına uygun örnekler.

Bâkî ile ilgili kaleme alınmış tüm makaleler, kitaplar, yazılar tarandıktan sonra

sonra yazıldığını da gösteriyor. Kaynakçanın sonunda maddeyi yazanların adlarını okuyabilirsiniz.

Bu yazıları “Eserlerinden Örnekler” izliyor.

* * *

BİYOGRAFİ geleneğimize yön verecek, yeni birçok kişinin öğrenilmesini sağlayacak, eksiklikleri tamamlayan bir çalışma. Yararlanmak için:

[//www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com](http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com)

